

Algemeen gedeelte

***van het opleidingsdeel van het studentenstatuut
inclusief de onderwijs- en examenregeling
(OER) voor de***

masteropleidingen

***Applied Physics,
Biomedical Engineering,
Chemical Engineering,
Nanotechnology,
Technical Medicine***

(art. 7.13 en 7.59 WHW)

***Faculteit Technische Natuurwetenschappen
Universiteit Twente***

Kenmerk: TNW141535/vdh
Datum: 11 juli 2014

Inhoud

Paragraaf 1	Algemene bepalingen	3
Artikel 1.1	Toepasselijkheid van de regeling	3
Artikel 1.2	Begripsbepalingen	3
Paragraaf 2	Toelating.....	5
Artikel 2.1	Toelating tot de opleiding, dubbele master	5
Paragraaf 3	Inhoud en inrichting	6
Artikel 3.1	Doel en eindtermen van de opleiding	6
Artikel 3.2	Inrichting van de opleiding	6
Artikel 3.3	Taal	6
Artikel 3.4	Vrijstelling van een tentamen of praktische oefening	6
Artikel 3.5	Vrij programma	6
Paragraaf 4	Onderwijs en toetsing	7
Artikel 4.1	Algemeen	7
Artikel 4.2	Inschrijving voor de onderwijseenheid en de toetsen	7
Artikel 4.3	Toetsgelegenheid	8
Artikel 4.4	Mondelinge toetsen	8
Artikel 4.5	Termijn beoordeling	8
Artikel 4.6	Geldigheidsduur tentamens	9
Artikel 4.7	Nabesprekings- en inzagerecht	9
Artikel 4.8	Bewaartermijn toetsen	9
Artikel 4.9	Faciliteiten	9
Paragraaf 5	Examen	10
Artikel 5.1	De examencommissie	10
Artikel 5.2	Examen	10
Artikel 5.3	Graad en titel	10
Artikel 5.4	Getuigschriften	11
Paragraaf 6	Studiebegeleiding.....	12
Artikel 6.1	Studievoortgangsoverzicht	12
Artikel 6.2	Studiebegeleiding	12
Paragraaf 7	Studeren met een functiebeperking	13
Artikel 7.1	Studeren met een functiebeperking	13
Paragraaf 8	Wijzigingen, overgangsregelingen, beroep en bezwaar	14
Artikel 8.1	Strijdigheid met de regeling	14
Artikel 8.2	Fouten of onvolledigheden in de administratie	14
Artikel 8.3	Wijziging regeling	14
Artikel 8.4	Overgangsregeling	14
Artikel 8.5	Beoordeling onderwijs- en examenregeling	15
Artikel 8.6	Beroep en bezwaar	15
Artikel 8.7	Hardheidsclausule	15
Artikel 8.8	Bekendmaking	15
Artikel 8.9	Inwerkingtreding	15

Paragraaf 1 Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Toepasselijkheid van de regeling

1. Dit algemeen gedeelte is van toepassing op alle studenten die staan ingeschreven bij de masteropleidingen Applied Physics (Croho: 60436 Applied Physics), Biomedical Engineering (Croho: 66226 Biomedical Engineering), Chemical Engineering (Croho: 60437 Chemical Engineering), Nanotechnology (Croho: 60028 Nanotechnology) en Technical Medicine (Croho: 60033 Technical Medicine).
2. Voor elke opleiding bestaat een opleidingsspecifieke bijlage.
3. Per opleiding vormen dit algemene deel en de opleidingsspecifieke bijlage samen de onderwijs- en examenregeling voor de betreffende masteropleiding.
4. Het algemene deel en de opleidingsspecifieke bijlage van de onderwijs- en examenregeling worden vastgesteld door de decaan.
5. De examencommissie van een opleiding stelt regels vast over de uitvoering van haar taken en bevoegdheden volgens artikel 7.12b van de wet.
6. De wettelijke bevoegdheden van de examencommissie van een opleiding zijn van toepassing op alle onderwijseenheden die deel uitmaken van de opleiding van de student.
7. Er zijn Engelse vertalingen van dit algemene deel en de opleidingsspecifieke bijlage van de onderwijs- en examenregeling en de regels van de examencommissie beschikbaar. In geval van conflict is de Nederlandse tekst bepalend en niet de Engelse vertaling.
8. Daar waar in deze regeling sprake is van 'de student', 'de docent', 'hij', 'hem', 'zijn', leze men ook 'de studente', 'de docente', 'zij' en 'haar'.

Artikel 1.2 Begripsbepalingen

De in de regeling voorkomende begrippen hebben, indien die begrippen ook voorkomen in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW), de betekenis die deze wet eraan geeft. In de regeling wordt verstaan onder:

a.	afstudeeropdracht	de master-eindopdracht. Bij Technical Medicine wordt de afstudeeropdracht tijdens de klinische specialisatiestage gedaan,
b.	afstudeercolloquium	afsluitende presentatie over de afstudeeropdracht,
c.	CPO-commissie	een door het instellingsbestuur ingestelde commissie (Commissie Persoonlijke Omstandigheden) die per individueel geval het opleidingsbestuur adviseert over de geldigheid, duur en de ernst van de persoonlijke omstandigheden van de betreffende student,
d.	Croho	Centraal register opleidingen hoger onderwijs. Het Croho registreert opleidingen van hoger onderwijs die door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zijn erkend,
e.	curriculum	zie onderwijsprogramma,
f.	decaan	hoofd van de faculteit,
g.	docent	lid van het personeel dat belast is met het verzorgen van het onderwijs in een onderwijseenheid,
h.	EC	European Credit, studiepunt van 28 uur als bedoeld in de wet,
i.	ECTS	European Credits Transfer System; er zijn Europese afspraken gemaakt waarbij hetzelfde systeem wordt gebruikt om de studielast voor studenten uit te drukken; de studielast van een studiejaar bedraagt 60 European Credits ofwel 1680 uur (WHW art. 7.4),
j.	examen	het examen is afgelegd indien de tentamens van de tot een opleiding behorende onderwijseenheden met goed gevolg zijn afgelegd,
k.	examencommissie	de examencommissie van de opleiding die is ingesteld door de decaan in overeenstemming met artikel 7.12a van de wet,
l.	examinator	degene die in overeenstemming met artikel 7.12c van de wet door de examencommissie wordt aangewezen ten behoeve van het afnemen van tentamens en toetsen en het vaststellen van de uitslag daarvan,
m.	faculteit	de Faculteit der Technische Natuurwetenschappen van de Universiteit Twente,
n.	geautoriseerd bewijsstuk	een door - of vanwege - een examinerator geparafeerde lijst of een ander schriftuur dan wel een via het in gebruik zijnde studentinformatiesysteem (SIS) bekend gemaakte uitslag,
o.	getuigschrift	bewijs dat het examen met goed gevolg is afgelegd in overeenstemming met artikel 7.11 van de wet;
p.	instelling	Universiteit Twente,
q.	klinische stage	in een klinische omgeving leert de student medisch-technologische handelingen op basis van professioneel gedrag toe te passen binnen de diagnostiek en of behandeling van patiënten,
r.	kwartiel	een semester is verdeeld in twee kwartielen,

s.	onderwijseenheid	een onderwijseenheid van de opleiding als bedoeld in artikel 7.3 lid 2 en 3 van de wet; een onderwijseenheid heeft één vakcode en de tentaminering van een onderwijseenheid leidt tot één cijfer,
t.	onderwijsprogramma	het geheel van verplichte en te kiezen onderwijseenheden, behorend tot de opleiding, zoals vastgelegd in de opleidingsspecifieke bijlage,
u.	opleiding	de masteropleiding bedoeld in de opleidingsspecifieke bijlage van de onderwijs- en examenregeling,
v.	opleidingscommissie:	commissie bestaande uit docenten en studenten met als taken o.a. het advies uitbrengen over de onderwijs- en examenregeling en het desgevraagd of uit eigener beweging advies uitbrengen aan de decaan over alle aangelegenheden betreffende het onderwijs in de eigen opleiding (WHW art.9.18),
w.	opleidingsbestuur:	het gremium dat door de decaan met het bestuur van de opleiding is belast. Dit kan een persoon zijn. In dat geval wordt gesproken van opleidingsdirecteur, een nadere beschrijving van de taken van de opleidingsdirecteur is te vinden in het faculteitsreglement,
x.	practicum	een onderwijseenheid met onder meer praktische oefeningen in de vorm van het uitvoeren van proeven en experimenten,
y.	praktische oefening	een praktische oefening als genoemd in artikel 7.13 lid 2d van de wet, is een onderwijseenheid of een deel ervan, waarbij de nadruk ligt op de activiteit van de student zelf, zoals: <ol style="list-style-type: none"> 1. verrichten van een literatuurstudie, maken van werkstuk of proefontwerp, schrijven van een scriptie, een artikel of 'position paper' of verzorgen van een openbare presentatie, 2. uitvoeren van een ontwerp- of onderzoekopdracht, uitvoeren van proeven en experimenten, deelnemen aan practica, oefenen van vaardigheden, 3. doen van een stage, deelnemen aan veldwerk of een excursie, 4. deelnemen aan andere noodzakelijk geachte onderwijsleeractiviteiten, gericht op bereiken van de beoogde vaardigheden, bijvoorbeeld het gericht oefenen van klinische vaardigheden in een daartoe specifiek geoutilleerd skills lab,
z.	professioneel gedrag	een persoonlijke werkstijl tot uitdrukking komend in woord, gedrag en uiterlijk, waarin normen en waarden van de beroepsuitoefening zichtbaar zijn;
aa.	regeling	het opleidingsspecifieke deel van het studentenstatuut inclusief de onderwijs- en examenregeling voor de betreffende masteropleiding, per opleiding bestaande uit dit algemeen gedeelte en de opleidingsspecifieke bijlage van de desbetreffende opleiding;
bb.	opleidingsadministratie	de administratie van de opleiding (onderdeel van Bureau Onderwijszaken van de dienst CES, het Centre for Educational Support),
cc.	semester	het academische jaar is verdeeld in twee semesters,
dd.	student	degene die als zodanig bij een opleiding staat ingeschreven conform artikel 7.34 en 7.37 van de wet,
ee.	studentinformatie-systeem (SIS)	het door het instellingsbestuur aangewezen systeem voor de registratie en informatie van alle relevante gegevens van student en studie, zoals bedoeld in de wet,
ff.	studieadviseur	door de decaan aangewezen persoon die als contactpersoon optreedt tussen student en opleiding, en als zodanig de belangen van de student behartigt en een mentor- en adviesrol vervult,
gg.	studiejaar	het tijdvak dat aanvangt op 1 september en eindigt op 31 augustus van het daaropvolgende jaar,
hh.	studiepunt	eenheid van studiebelasting, deze wordt uitgedrukt in EC (European Credit) conform het European Credit Transfer System (ECTS); één studiepunt heeft een studiebelasting van 28 uur,
ii.	studiesnelheid	aantal EC's behaald in een periode gedeeld door het aantal EC's dat nominaal in deze periode behaald kan worden,
jj.	tentamen	een onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student met betrekking tot een onderwijseenheid, alsmede de beoordeling van dat onderzoek (art. 7.10 WHW); een tentamen kan uit een aantal toetsen bestaan,
kk.	toets	onderdeel van een tentamen. Wanneer het tentamen van een onderwijseenheid uit één toets bestaat, is het toetsresultaat bij vaststelling het tentamenresultaat,
ll.	vrij programma	een door de student samengesteld en door de examencommissie goedgekeurd programma waaraan een examen is verbonden (WHW art. 7.3d),
mm.	werkdag	één van de dagen maandag tot en met vrijdag met uitzondering van de erkende feestdagen en de afgesproken brugdagen waarop het personeel vrij heeft,
nn.	wet	de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, afgekort tot WHW, staatsblad 593 en zoals sindsdien gewijzigd.

Paragraaf 2 Toelating

Artikel 2.1 Toelating tot de opleiding, dubbele master

1. In de opleidingsspecifieke bijlage van de masteropleidingen Applied Physics, Biomedical Engineering en Chemical Engineering is vermeld welke bacheloropleiding van de Universiteit Twente de student het recht geeft op directe toelating tot de betreffende masteropleiding.
2. In de opleidingsspecifieke bijlage van de masteropleidingen Nanotechnology en Technical Medicine zijn de regels voor toelating tot de betreffende masteropleiding vermeld.
3. Nadere regels voor toelating tot een masteropleiding, bijvoorbeeld voor studenten met een HBO-bachelordiploma en studenten van wetenschappelijke bacheloropleidingen die niet direct kunnen worden toegelaten tot de betreffende masteropleiding, worden in de opleidingsspecifieke bijlage vermeld.
4. Een student wordt pas toegelaten tot de masteropleiding als hij recht heeft op directe toelating en het diploma van de desbetreffende bacheloropleiding aan de Universiteit Twente heeft behaald of als hij in het bezit is van een bewijs van toelating tot de masteropleiding, afgegeven door de toelatingscommissie en het diploma van een bacheloropleiding heeft behaald.
5. Volgens de hardheidsclausule uit art. 7.30a lid 1 van de wet kan de decaan een uitzondering maken op de regel uit lid 3 als het niet toelaten van de student zal leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard.
6. De student kan een beroep doen op de in het vorige lid genoemde hardheidsclausule bij de Harde Knip Commissie van de Universiteit Twente.
  - a. De decanen hebben de bevoegdheid om te beslissen over dit verzoek gemandateerd aan de Harde Knip Commissie.
  - b. De Harde Knip Commissie vraagt de desbetreffende examencommissie om advies.
  - c. De examencommissie wordt bij het opstellen van haar advies aan de Harde Knip Commissie geadviseerd door de studieadviseur.
7. De decaan van de faculteit TNW stelt een toelatingscommissie in ten behoeve van het toelaten tot de masteropleiding van studenten die geen directe toegang hebben tot de betreffende masteropleiding. De samenstelling van de toelatingscommissie is vastgelegd in de opleidingsspecifieke bijlage.
8. De bevoegdheid tot toelating of afwijzing van studenten die niet vallen onder de bepaling in lid 1, is door het College van Bestuur (kenmerk S&C/387.191/lk) aan de in lid 7 genoemde commissie gemandateerd.
9. In het geval van een student die twee masteropleidingen volgt (de 'dubbele master'), waaronder minimaal één masteropleiding uit de faculteit TNW, bepalen de betrokken examencommissies de specifieke eisen waaraan het onderwijsprogramma van de betreffende student moet voldoen.
10. De student, de opleidingsadministratie en indien van toepassing de in lid 7 van dit artikel bedoelde toelatingscommissie dienen de betrokken examencommissies zo tijdig mogelijk op de hoogte te stellen van het feit dat de student twee masteropleidingen volgt.

Paragraaf 3 Inhoud en inrichting

Artikel 3.1 Doel en eindtermen van de opleiding

De doelen en eindtermen (WHW art. 7.13 lid 2c) zijn per opleiding in de opleidingsspecifieke bijlage opgenomen.

Artikel 3.2 Inrichting van de opleiding

1. Het masterexamen van de opleidingen Applied Physics, Biomedical Engineering, Chemical Engineering en Nanotechnology heeft een studielast van 120 EC. Het masterexamen van de opleiding Technical Medicine heeft een studielast van 180 EC.
2. Bij de vaststelling en invulling van het onderwijsprogramma wordt gestreefd naar een zo gelijkmatig mogelijke studielast voor de studenten in ieder kwartiel, semester en studiejaar. Dit houdt in een studielast per kwartiel van 15 ± 1 EC en 42 ± 3 uur per week.
3. In de opleidingsspecifieke bijlage zijn per opleiding in ieder geval geregeld de punten zoals opgenomen in artikel 7.13, lid 2 a t/m g, i, s, t, v, w en x van de wet.

Artikel 3.3 Taal

1. Het onderwijs in de masteropleidingen wordt gegeven in het Engels (Besluit College van Bestuur Universiteit Twente 343.967). Indien voor onderdelen van de opleiding wordt afgeweken van de voertaal, gebeurt dit in overeenstemming met de Gedragscode Voertalen van de UT en art.7.2 van de WHW.
2. De tentamens en examens worden Engelstalig afgenomen, tenzij de specifieke aard, de inrichting of de kwaliteit van het onderwijs, dan wel de herkomst van de student aanleiding geeft om het tentamen of examen Nederlandstalig af te nemen.
3. Indien noch de examinerator noch de examinandus daartegen bezwaar heeft, kan het tentamen in een andere taal worden afgenomen.
4. Opleidingsspecifieke aanvullingen op de bepalingen in dit artikel en de wijze waarop een opleiding garandeert dat wordt voldaan aan de voorwaarden van bovengenoemde Gedragscode Voertalen zijn vastgelegd in de opleidingsspecifieke bijlage of de Regels en richtlijnen van de examencommissie.

Artikel 3.4 Vrijstelling van een tentamen of praktische oefening

1. De examencommissie kan de student op diens verzoek vrijstelling verlenen van een of meer volledige onderwijseenheden. Hiertoe toont de student aan een qua inhoud, omvang en niveau overeenkomstig onderdeel van een universitaire of hogere beroepsopleiding te hebben voltooid, of door werk- c.q. beroepservaring over voldoende kennis en vaardigheden te beschikken m.b.t. de desbetreffende onderwijseenheid.
2. De examencommissie heeft de bevoegdheid om uitzonderingen te maken op de bepaling in lid 1 en vrijstelling te verlenen aan een student voor onderdelen van een onderwijseenheid.
3. Vrijstelling van de verplichting tot het deelnemen aan praktische oefeningen kan worden verleend aan de student die aannemelijk kan maken dat zij verwachten in gewetensnood te zullen komen bij of door het moeten uitvoeren van een bepaalde opdracht of praktische oefening. In dat geval bepaalt de examencommissie of de praktische oefening op een andere, door haar te bepalen wijze, kan worden verricht.

Artikel 3.5 Vrij programma

De examencommissie van de opleiding beslist over een verzoek tot toestemming voor het volgen van een vrij onderwijsprogramma als bedoeld in art. 7.3d van de wet. De examencommissie toetst of het programma past binnen het domein van de opleiding, samenhangend is en voldoende niveau heeft in het licht van de eindtermen van de opleiding.

Paragraaf 4   Onderwijs en toetsing

Artikel 4.1   Algemeen

1. Een onderwijseenheid wordt afgerond met een tentamen.
2. Het tentamen kan uit een aantal toetsen bestaan.
3. Een toets kan de volgende vormen hebben:
  - a. een schriftelijke toets,
  - b. een mondelinge toets,
  - c. een reeks toetsen,
  - d. de beoordeling van praktische oefeningen als bedoeld in artikel 1,
  - e. een combinatie van genoemde vormen.
4. Een toets kan in meerdere, in de tijd gespreide onderdelen worden afgenomen. Resultaten van deze onderdelen worden niet opgenomen in het SIS, maar kunnen met studenten gedeeld worden via Blackboard.
  - a. De student heeft het recht om kennis te nemen van of recente modeltoetsvragen of proeftoetsen of representatieve oude toetsen en de bijbehorende uitwerkingen en de norm van de bijbehorende beoordeling.
  - b. De examinerator stelt de tijdsduur van een toets of een onderdeel daarvan vast. Bij een schriftelijke toets of een onderdeel daarvan is de maximale tijdsduur 3 klokuren.
5. Toetscijfers worden uitgedrukt in een cijfer van 1 tot en met 10, met één decimaal.
6. Een niet afgerond tentamenresultaat van 5,5 of hoger is een voldoende.
7. Het tentamenresultaat wordt uitgedrukt in een geheel cijfer van 1 tot en met 10. Een 6 of hoger is voldoende.
8. Indien voor de student voor eenzelfde onderwijseenheid of onderdeel daarvan meer dan één op zich geldige beoordeling is vastgesteld, is de hoogste beoordeling geldig.
9. Via het SIS (de onderwijscatalogus in Osiris) maakt de examinerator de volgende aspecten van het onderwijs bekend: omvang, cursusdoelen en inhoud van de onderwijseenheid, taal, vereiste voorkennis, verplicht en aanbevolen studiemateriaal, vormgeving van het onderwijs (werkvormen) en de toetsing.
  - a. In het geval van een boek als studiemateriaal moet dit minimaal 10 weken voor aanvang van het onderwijs worden bekendgemaakt.
  - b. De overige informatie wordt bij voorkeur tien weken maar uiterlijk twee weken voor het begin van de onderwijsperiode, waarin het onderwijs voor een onderwijseenheid wordt aangeboden, bekendgemaakt.
10. Uiterlijk twee weken voor het begin van de onderwijsperiode waarin het onderwijs van een onderwijseenheid wordt aangeboden, maakt de examinerator de volgende aspecten van de toetsing bekend:
  - a. wanneer en in welke vorm toetsen worden afgenomen,
  - b. de taal waarin wordt getoetst,
  - c. de termijn voor het vaststellen en bekend maken van een uitslag over een schriftelijk of op andere wijze afgenomen toets,
  - d. de onderlinge weging van de toetsen,
  - e. eventuele vereiste minimumcijfers per toets,
  - f. de tentameneisen (in ieder geval welke literatuur wordt getentamineerd),
  - g. nadere bepalingen over de tentaminering.

Artikel 4.2   Inschrijving voor de onderwijseenheid en de toetsen

1. Aan onderwijseenheden kan alleen worden deelgenomen als de student aan de in de opleidingsspecifieke bijlage vastgestelde voorkenniseisen voor de onderwijseenheid voldoet.
2. Voor afsluitende schriftelijke toetsen en de herkansing daarvan kan de student zich apart inschrijven als de student zich niet voor aanvang van de onderwijseenheid heeft ingeschreven voor de onderwijseenheid zelf.
3. Voor schriftelijke toetsen moet de student zich via het SIS inschrijven. Voor toetsen die buiten de tentamenperiodes vallen, moet volgens andere procedures worden ingeschreven. Nadere bepalingen daarover zijn te vinden in de opleidingsspecifieke bijlagen of worden apart bekendgemaakt door de opleiding, door de opleidingsadministratie of de docent van de desbetreffende onderwijseenheid.
4. Indien de student zich niet voor het sluiten van de inschrijftermijn heeft aangemeld, vervalt het recht op deelname aan de desbetreffende toets.
5. De student kan zich tot en met de dag vóór de desbetreffende toets uitschrijven.
6. Indien de student niet verschijnt bij een tentamenzitting waarvoor hij zich via het SIS heeft ingeschreven en waarvoor hij zich niet tijdig heeft uitgeschreven, wordt dit in het SIS vastgelegd en geldt dit als een onvoldoende resultaat (NV of NVD).

Artikel 4.3 Toetsgelegenheid

1. Tot het afleggen van schriftelijke en mondelinge toetsen wordt twee maal per jaar de gelegenheid gegeven. Praktische oefeningen kunnen minimaal één keer per jaar worden afgerond.
2. Voor alle onderwijseenheden is er in ieder geval een toetsgelegenheid aan het eind van de onderwijsperiode waarin het onderwijs van de desbetreffende onderwijseenheid is gegeven.
3. In afwijking van het gestelde in lid 1 van dit artikel wordt minstens eenmaal in een studiejaar gelegenheid gegeven tot het afleggen van het tentamen van een onderwijseenheid die wel deel uitmaakt van het onderwijsprogramma, maar waarvan in dat studiejaar geen onderwijs is aangeboden.
4. De examencommissie kan in bijzondere gevallen toestaan dat wordt afgeweken van het aantal malen en de wijze waarop toetsen kunnen worden afgelegd.
5. Minimaal een maand voor het begin van een semester wordt het toetsrooster met de data en tijdstippen van de toetsen voor dat semester bekend gemaakt.
6. Het verplaatsen van een toets naar een ander tijdstip dan in het rooster is aangegeven, is alleen toegestaan na toestemming van het opleidingsbestuur. De studenten worden van deze verplaatsing op de hoogte gesteld. Het opleidingsbestuur moet de examencommissie op de eerstvolgende examenvergadering na het besluit tot verplaatsing hierover informeren.

Artikel 4.4 Mondelinge toetsen

1. Het mondeling afnemen van een toets is openbaar, tenzij de examencommissie in een bijzonder geval anders heeft bepaald.
2. De student of de examiner die derden aanwezig wil laten zijn bij het afnemen van een mondelinge toets, moet dit uiterlijk 10 werkdagen voor de mondelinge toets melden bij de examencommissie. Afstudeercolloquia zijn uitgezonderd van deze bepaling.
3. Indien de examencommissie heeft bepaald dat leden van de examencommissie of een waarnemer namens de examencommissie aanwezig zal zijn bij de mondelinge toets wordt dit minimaal een werkdag vóór het tentamen door de examencommissie aan de examiner en de student bekend gemaakt.

Artikel 4.5 Termijn beoordeling

1. De examiner maakt binnen 1 werkdag na het afnemen van een mondelinge toets de uitslag bekend aan de student.
2. Binnen 10 werkdagen na het afronden van de onderwijseenheid wordt het tentamenresultaat aan de student bekendgemaakt.
3. Het in lid 1 gestelde is niet van toepassing indien de mondelinge toets deel uitmaakt van een serie mondelinge toetsen van dezelfde onderwijseenheid, die zich over meer dan één werkdag uitstrekt. In dat geval stelt de examiner na afloop van de serie mondelinge toetsen binnen één werkdag de uitslag vast en maakt deze bekend.
4. Indien de beoordeling voor een toets wordt verkregen door het maken van een of meerdere opdrachten, het schrijven van een verslag of het maken van een scriptie geldt de inleverdatum van opdracht, verslag of scriptie of de inleverdatum van de laatste opdracht als toetsdatum.
5. Indien een examiner door bijzondere omstandigheden niet in staat is de in lid 1, 2 en 3 bedoelde termijn na te komen, meldt hij dit met redenen omkleed aan de examencommissie. De betrokken student wordt onverwijld van de vertraging op de hoogte gesteld onder vermelding van de termijn waarbinnen de uitslag alsnog wordt bekendgemaakt. Indien de examiner naar het oordeel van de examencommissie in gebreke blijft, kan zij een andere examiner opdragen het cijfer vast te stellen.
6. Wanneer een tweede gelegenheid voor een toets korte tijd na de eerste gelegenheid is gepland, zijn de toetsuitslagen beschikbaar op een tijdstip waarop de student minimaal 5 werkdagen de tijd heeft om zich op de tweede gelegenheid voor te bereiden.

Artikel 4.6 Geldigheidsduur tentamens

1. De geldigheidsduur van een tentamenresultaat is zes jaar.
2. De student kan een verzoek indienen bij de examencommissie om de geldigheidsduur van een resultaat als bedoeld in lid 1 te verlengen. De examencommissie moet gegronde redenen hebben om dit verzoek af te wijzen. Indien de examencommissie dit verzoek afwijst, geeft zij hiervoor een schriftelijke motivering.
3. Resultaten van toetsen zijn alleen geldig in het studiejaar waarin deze zijn behaald. De examinator van de onderwijseenheid kan een andere regeling vaststellen. De examinator dient de examencommissie hierover te informeren. De regeling dient te worden bekendgemaakt via Blackboard. De examencommissie kan deze termijn in individuele gevallen op verzoek van de student verlengen.

Artikel 4.7 Nabesprekings- en inzagerecht

1. De student heeft recht op een nabespreking van een toets met de examinator, waarbij de examinator de gegeven beoordeling motiveert. Als er geen collectieve nabespreking is, kan de student binnen 10 werkdagen na de bekendmaking van de uitslag van een toets een verzoek indienen bij de examinator voor een individuele nabespreking. De nabespreking moet uiterlijk vijf weken na de bekendmaking van de uitslag van de toets worden gehouden, in aanwezigheid van de examinator of een gemandateerde vervanger.
2. Gedurende 2 jaar na de beoordeling kan de student zijn beoordeelde werk inzien.

Artikel 4.8 Bewaartermijn toetsen

1. De bewaartermijn van opgaven, uitwerkingen en het beoordeelde werk van schriftelijke toetsen bedraagt 2 jaar.
2. De bewaartermijn van eindwerkstukken van de masteropleiding bedraagt 7 jaar.

Artikel 4.9 Faciliteiten

1. Bij informatievoorziening voor en over de studie en bij administratieve procedures wordt inter- of intranet gebruikt. De Universiteit Twente hanteert een elektronische leeromgeving.
2. Studenten dienen tijdens hun studie over een notebook te beschikken. Studenten kunnen bij het Notebook Service Centrum (NSC) een notebook aanschaffen. Met het notebook zijn studenten in staat gebruik te maken van het wireless netwerk van de Universiteit Twente, waarmee zij toegang hebben tot intra- en internet.
3. Voor studenten zijn projectkamers beschikbaar om gezamenlijke werkzaamheden uit te voeren. Buiten de projectkamers is studieruimte beschikbaar in de centrale universiteitsbibliotheek.
4. De faculteit TNW stelt aan de studieverenigingen van de opleidingen ruimte ter beschikking voor de uitvoering van haar activiteiten.
5. Via of in de universiteitsbibliotheek is een omvangrijke collectie met voor de opleiding relevante literatuur aanwezig.
6. Studenten die hun afstudeeropdracht uitvoeren bij een leerstoel hebben minimaal de beschikking over een tafel, stoel en computerfaciliteiten.

Paragraaf 5 Examen

Artikel 5.1 De examencommissie

1. De decaan stelt een examencommissie in (WHW art. 7.12 en 7.12a). Bij diverse masteropleidingen is de examencommissie voor de masteropleiding dezelfde als de examencommissie voor de bijbehorende bacheloropleiding.
2. Minimaal twee van de leden van de examencommissie zijn hoogleraar.
3. De decaan:
  - a) benoemt de leden van de examencommissie op basis van hun deskundigheid op het terrein van de desbetreffende opleiding of groep van opleidingen (WHW art. 7.12a lid 1);
  - b) hoort de leden van de desbetreffende examencommissie alvorens tot benoeming van een lid over te gaan (WHW art. 7.12a lid 4);
  - c) draagt er zorg voor dat het onafhankelijk en deskundig functioneren van de examencommissie voldoende wordt gewaarborgd (WHW art. 7.12a lid 2).
4. Bij de benoeming van de leden van de examencommissie draagt de decaan er zorg voor dat:
  - a) ten minste één lid als docent verbonden is aan de desbetreffende opleiding of aan een van de opleidingen die tot de groep van opleidingen behoort (WHW art. 7.12a lid 3);
  - b) leden van het instellingsbestuur of personen die anderszins financiële verantwoordelijkheid dragen binnen de instelling niet worden benoemd.
5. Examencommissies stellen zelf zonder nadere inspraak regels en richtlijnen vast ten behoeve van examinatoren, tentamens en examens (WHW art. 7.12b). Deze worden vastgelegd in een apart document 'Regels en richtlijnen van de examencommissie'.
6. De examencommissie stelt jaarlijks een verslag op van haar werkzaamheden. De examencommissie verstrekt het verslag aan de decaan (WHW art. 7.12b lid 5).

Artikel 5.2 Examen

1. In overeenstemming met artikel 7.10 lid 2 van de wet is het masterexamen afgelegd als de tentamens van de masteropleiding met goed gevolg zijn afgelegd.
2. De examencommissie verklaart de student als geslaagd voor het masterexamen als hij aan de exameneisen voldoet en roept die student op het daarbij behorende getuigschrift met cijferlijst respectievelijk supplement in ontvangst te nemen. De datum die op het getuigschrift wordt vermeld, te weten de examendatum, is in dit geval de datum waarop de student de laatste nog openstaande onderwijseenheid heeft afgerond.
3. De student kan desgewenst een schriftelijk gemotiveerd verzoek bij de examencommissie indienen om nog niet over te gaan tot het geslaagd verklaren voor een examen en daarom ook nog niet over te gaan tot uitreiking van het getuigschrift (WHW art. 7.11 lid 3). In zijn verzoek moet de student in ieder geval de duur van het door hem gewenste uitstel aangeven.
4. De nadere uitwerking van de bepaling in lid 3 wordt door de examencommissie opgenomen in de regels van de examencommissie.
5. Indien de student op grond van lid 3 heeft verzocht om uitstel wordt als examendatum gebruikt de datum waarop de examencommissie na het uitstel heeft besloten de student geslaagd te verklaren.

Artikel 5.3 Graad en titel

1. Aan degene die het examen met goed gevolg heeft afgelegd, wordt de graad Master of Science (MSc) verleend.
2. Studenten van de opleidingen Applied Physics, Biomedical Engineering, Chemical Engineering en Nanotechnology, die het masterexamen van de desbetreffende opleiding met goed gevolg hebben afgelegd, zijn op grond van artikel 7.20 van de wet gerechtigd tot het voeren van de titel ingenieur.

Artikel 5.4 Getuigschriften

1. Ten bewijze dat het masterexamen met goed gevolg is afgelegd, wordt door de examencommissie een getuigschrift uitgereikt. Het getuigschrift wordt ondertekend door de voorzitter van de examencommissie. Bij afwezigheid kan ook één van de leden van de examencommissie tekenen.
2. Op het getuigschrift worden vermeld (WHW art.7.11):
  - a) de naam en geboortedatum van de student;
  - b) de naam van de instelling en welke opleiding, zoals vermeld in het register bedoeld in artikel 6.3 van de WHW, het betreft;
  - c) welke onderdelen het examen omvatte;
  - d) de datum waarop het examen is afgelegd;
  - e) welke graad is verleend (WHW art. 7.10a);
  - f) in voorkomende gevallen welke bevoegdheid daaraan is verbonden (rekening houdend met WHW art.7.6 lid 1);
  - g) op welk tijdstip de opleiding voor het laatst is geaccrediteerd dan wel op welk tijdstip de opleiding de toets nieuwe opleiding met goed gevolg heeft ondergaan (WHW art. 5a.11).
3. Aan het getuigschrift van het met goed gevolg afgelegde masterexamen wordt het Internationaal diplomasupplement toegevoegd (WHW art.7.11 lid 4). Dit heeft tot doel inzicht te verschaffen in de aard en de inhoud van de afgeronde opleiding, mede met het oog op de internationale herkenbaarheid van opleidingen. Het supplement bevat in ieder geval de volgende gegevens:
  - a) de naam van de opleiding en de naam van de universiteit;
  - b) dat het een opleiding in het wetenschappelijk onderwijs betreft;
  - c) een beschrijving van de inhoud van de opleiding;
  - d) de gevolgde afstudeerspecialisatie;
  - e) de studielast van de opleiding;
  - f) de onderdelen van het examen en hun beoordeling;
  - g) tentamens die door de student met goed gevolg zijn afgelegd en niet behoren tot het examen.
4. Indien de examencommissie een judicium heeft verleend aan de student, wordt dit op het getuigschrift vermeld.
5. Een student die meer dan een tentamen met goed gevolg heeft afgelegd en aan wie geen getuigschrift als bedoeld in lid 1 van dit artikel kan worden uitgereikt, ontvangt desgevraagd een door de examencommissie af te geven verklaring waarin in elk geval de tentamens zijn vermeld die door hem met goed gevolg zijn afgelegd (WHW art.7.11 lid 5).

Paragraaf 6   Studiebegeleiding

Artikel 6.1   Studievoortgangsoverzicht

De student kan desgewenst bij de balie van Student Services een gewaarmerkt studievoortgangsoverzicht verkrijgen.

Artikel 6.2   Studiebegeleiding

1. De decaan draagt de verantwoordelijkheid voor studiebegeleiding van de student, mede ten behoeve van de oriëntatie op studiewegen binnen of buiten de opleiding.
2. Iedere student krijgt een studieadviseur toegewezen.
3. De studieadviseur begeleidt de student en geeft de student advies over zaken die de studie betreffen of desgewenst over persoonlijke aangelegenheden die mogelijk van invloed zijn op de studie. Tevens maakt de studieadviseur de student attent op faciliteiten voor specialistische vormen van begeleiding binnen of buiten de universiteit.
4. Indien een student gebruik wenst te maken van het recht op specifieke begeleiding of voorzieningen dient hij contact op te nemen met de studieadviseur. De studieadviseur legt gemaakte afspraken met de student vast in het SIS waaraan rechten kunnen worden ontleend.
Voor het recht op bijzondere voorzieningen geldt:
  - a. De student die door aantoonbare overmacht of persoonlijke omstandigheden achterop raakt, heeft recht op begeleidingsafspraken.
  - b. Het recht op bovengenoemde voorzieningen betreft het recht op aanvullende individuele studiebegeleiding. Hiertoe behoort ook, indien nodig en mogelijk, dispensatie tot deelname en/of het beschikbaar zijn van afwijkende faciliteiten. De toekenning van de genoemde dispensatie en het verlenen van extra kansen is voorbehouden aan de examencommissie.

Paragraaf 7 Studeren met een functiebeperking

Artikel 7.1 Studeren met een functiebeperking

1. Onder een functiebeperking wordt verstaan een lichamelijk zintuiglijke of andere functiestoornis die de student kan beperken in de studievoortgang.
2. Op basis van een gesprek met de studieadviseur wordt in overleg met de student verkend welke aanpassingen zoals bedoeld in artikel 2 van de Wet Gelijke Behandeling op grond van Handicap / Chronische ziekte (WGB h/cz) voor deze student het meest doeltreffend geacht worden.
3. Aanpassingen zijn gericht op het wegnemen van specifieke belemmeringen bij het volgen van het onderwijsprogramma en/of het afleggen van examens. Waar nodig kunnen dit voorzieningen betreffen omtrent toegankelijkheid van infrastructuur (gebouwen, onderwijsruimtes en faciliteiten) en studiemateriaal, aanpassingen in de toetsing, alternatieve leerroutes of een studieplan op maat. Bij het treffen van aanpassingen dient het bereiken van de eindtermen te zijn gewaarborgd
4. Op basis van het onder 2. bedoelde gesprek stelt de student een verzoek op tot aanpassingen. Dit verzoekschrift wordt, zo mogelijk drie maanden voordat de student zal deelnemen aan onderwijs, tentamens en toetsen waarvoor de aanpassing bedoeld is, ingediend bij de decaan van de faculteit.
5. Het verzoekschrift wordt onderbouwd door bescheiden (zoals een verklaring van een BIG-geregistreeerde arts of een BIG-geregistreeerde psycholoog of, indien er sprake is van dyslexie, van BIG-geregistreeerde GZ-psycholoog of -orthopedagoog) die redelijkerwijs nodig zijn voor de beoordeling ervan.
6. De decaan van de faculteit beslist binnen een termijn van 20 werkdagen na ontvangst, of zoveel eerder als de urgentie van de aanvraag noodzakelijk maakt, over de toewijsbaarheid van het verzoek bedoeld in lid 4, en stelt de student en de betrokken studieadviseur van zijn oordeel in kennis.
7. De studieadviseur draagt er zorg voor dat de relevante betrokkenen tijdig worden geïnformeerd over de aanpassingen die zijn verleend aan een student met een functiebeperking.
8. Indien de decaan van de faculteit het verzoekschrift niet of niet geheel honoreert, stelt de decaan de student van de daaraan ten grondslag liggende motieven op de hoogte en wijst de student op de mogelijkheid van bezwaar en beroep. Bezwaar dient binnen zes weken, nadat de beslissing aan betrokkene is bekend gemaakt, schriftelijk te worden ingediend bij het loket voor de bezwaar- en beroepschriften (en klachten) van de balie van de Student Services.
9. Bij toekenning van aanpassing wordt aangegeven voor welke periode deze toekenning geldig is. Voor het einde van de periode zal door aanvrager en betrokken studieadviseur een evaluatie plaatsvinden. Hierin zal zowel de effectiviteit van de geboden aanpassingen als de noodzaak tot voortzetting ervan besproken worden.
10. Indien er sprake is van dyslexie, wordt er bij toekenning van extra tijd voor een toets maximaal 15 minuten extra per klokuur toegekend.

Paragraaf 8 Wijzigingen, overgangsregelingen, beroep en bezwaar

Artikel 8.1 Strijdigheid met de regeling

Indien andere aanvullende regelingen en/of bepalingen over het onderwijs en/of examens in strijd zijn met deze onderwijs- en examenregeling, dan gaat het bepaalde in deze onderwijs- en examenregeling voor.

Artikel 8.2 Fouten of onvolledigheden in de administratie

Indien in de tentamenuitslag, een cijferlijst of een overzicht van het studieverloop van de student een kennelijke vergissing is gemaakt, is zowel de opleiding als de student verplicht om dit direct na constatering ervan, aan de andere partij kenbaar te maken en mee te werken aan het ongedaan maken van de gemaakte vergissing. De opleidingsadministratie strekt daarbij tot volledig bewijs, behoudens tegenbewijs. Als tegenbewijs geldt in elk geval een door de examinerator aangemaakt geautoriseerd bewijsstuk (volgens art.11 lid 2 van dit Algemeen gedeelte).

Artikel 8.3 Wijziging regeling

1. Inhoudelijke wijzigingen van deze regeling worden door de decaan bij afzonderlijk besluit vastgesteld.
  - a) Voor wijzigingen van het algemeen gedeelte van de onderwijs- en examenregeling is een vereiste dat de desbetreffende opleidingscommissies hierover hebben geadviseerd en dat de faculteitsraad heeft ingestemd.
  - b) Wijziging van de opleidingsspecifieke bijlage van de onderwijs- en examenregeling van een opleiding wordt door de decaan na advies van de desbetreffende opleidingscommissie bij afzonderlijk besluit vastgesteld.
  - c) Wijziging van de regels van de examencommissie wordt door de examencommissie zelf bij afzonderlijk besluit vastgesteld.
2. Inhoudelijke wijzigingen van deze regeling zijn niet van toepassing op het lopende studiejaar. Inhoudelijke wijzigingen kunnen wel van toepassing zijn op het lopende studiejaar indien belangen van de studenten hierdoor redelijkerwijze niet worden geschaad of indien er sprake is van overmacht.
3. Wijzigingen in deze regeling zijn niet van invloed op besluiten die eerder door de examencommissie zijn genomen.

Artikel 8.4 Overgangsregeling

1. Bij wijziging van deze onderwijs- en examenregeling stelt de decaan zo nodig een overgangsregeling vast.
2. De overgangsregeling wordt gepubliceerd op de website van de opleiding.
3. Uitgangspunten bij de overgangsregeling in het geval het onderwijsprogramma wordt gewijzigd:
  - a) Wijzigingen in het onderwijsprogramma worden bekendgemaakt voorafgaand aan het studiejaar waarin de wijzigingen worden ingevoerd.
  - b) Er kan niet worden gegarandeerd dat alle onderwijseenheden van de opleiding, zoals die bestonden bij de inschrijving van een student voor die opleiding, tot zijn onderwijsprogramma blijven behoren. Het onderwijsprogramma zoals dat het meest recent door de decaan is vastgesteld is uitgangspunt bij het vaststellen van de uitslag van het masterexamen.
4. In de overgangsregeling wordt in ieder geval opgenomen:
  - a) welke onderwijseenheden die zijn vervallen equivalent zijn aan onderwijseenheden of delen van onderwijseenheden uit het geldende – in de opleidingsspecifieke bijlage opgenomen – onderwijsprogramma;
  - b) dat indien een onderwijseenheid zonder praktische oefeningen wordt geschrapt uit het programma, in het studiejaar daarna minimaal tweemaal de gelegenheid wordt geboden schriftelijk of mondeling tentamen af te leggen of op andere wijze een beoordeling te verkrijgen;
  - c) dat indien een onderwijseenheid met praktische oefeningen wordt geschrapt uit het programma en in het studiejaar daarna geen gelegenheid meer wordt geboden tot het doen van de betreffende praktische oefeningen, minstens één onderwijseenheid wordt aangewezen die gedaan kan worden in plaats van de vervallen onderwijseenheid;
  - d) de geldigheidsduur van de overgangsregeling.
5. De overgangsregeling behoeft de instemming van de examencommissie met de bepalingen van lid 4.
6. De examencommissie kan in bijzondere gevallen in positieve zin voor de student afwijken van het aantal malen en de wijze waarop tentamens van vervallen onderwijseenheden kunnen worden afgelegd.

Artikel 8.5 Beoordeling onderwijs- en examenregeling

Het opleidingsbestuur, daartoe gemandateerd door de decaan, draagt zorg voor een regelmatige beoordeling van de onderwijs- en examenregeling en weegt daarbij, ten behoeve van de bewaking, en zo nodig bijstelling van de studielast, het tijdsbeslag dat daaruit voor de student voortvloeit.

De opleidingscommissie heeft volgens art. 9.18 van de wet tot taak het uitbrengen van een advies over de onderwijs- en examenregeling en het jaarlijks beoordelen van de wijze van uitvoeren van de onderwijs- en examenregeling.

Artikel 8.6 Beroep en bezwaar

Beroep tegen beslissingen van de examencommissie of van de examinator en bezwaar tegen beslissingen van de decaan op grond van deze regeling dient binnen zes weken, nadat de beslissing aan betrokkene is bekend gemaakt, schriftelijk te worden ingediend bij het loket voor de bezwaar- en beroepschriften (en klachten) van de balie van de Student Services.

Artikel 8.7 Hardheidsclausule

In geval van aantoonbare onredelijkheid of onbillijkheid van overwegende aard kan de examencommissie of het opleidingsbestuur toestaan dat wordt afgeweken van de bepalingen in deze regeling.

- a) Betreft dit een toelating tot de master waarbij vanwege een uitzonderlijke en schrijnende situatie nog niet een volledige bachelor is afgerond, wordt besluitvorming hierover gemandateerd aan de CPO-commissie (Commissie Persoonlijke Omstandigheden).

Artikel 8.8 Bekendmaking

De onderwijs- en examenregeling en de regels van de examencommissie worden via de website van de opleiding bekendgemaakt.

Artikel 8.9 Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op 1 september 2014 en treedt in de plaats van de regeling d.d. 20 juli 2012.

Vastgesteld door de decaan van de Faculteit TNW,
gelet op de artikelen 9.15 eerste lid 1 onder a, 7.13 eerste en tweede lid, 9.38b, 9.18 eerste lid onder a en 7.59 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek,
gehoord het advies van de opleidingscommissies en na instemming van de faculteitsraad.

Enschede, d.d. 11 juli 2014.